

ADİL/EHİL YÖNETİCİ

Çanakkale zaferimizin 103. senesinde aslında şehitlerimizi anmak ve hem onlara hem bu vesile ile geçmişten günümüze tüm şehitlerimize şükranlarımı arz eden bir yazı yazmak istiyordum. Ancak onların uğruna şehit oldukları değerleri anlatmak da onları anmak sayıldığından bu yazıyı yazdım. Rabbim tüm şehitlerimizin şahadetini kabul buyursun ve onlardan ebeden razı olsun. Önce Allah'ın sonra onların sayesinde hamd olsun bugün hür ve bağımsız bir vatanımız var. Aşağıdaki olayı eminim daha öncede duymuşsunuzdur. Üç aşağı beş yukarı hep aynı nakledilir. Ben de zaten Nihat Hatipoğlu Hoca'nın bir yazısından aldım. Hz. Ömer'in halifeliği döneminde Şam valisi olan ve Hz. Peygamber (s.a.v.)'in arkadaşlarından olan Sad b. Ebi Vakkas (r.a.) Şam'daki bir camiye genişletmek ister.

Bu nedenle de caminin civarındaki arsaları kamulaştırır. Herkes arsasının bedelini alır ve isteyerek arsasını camiye devreder. Ancak Şam'da yaşayan bir Yahudi, camiye bitişik olan arsasını satmak istemez. Vali arsasının değerini fazlasıyla verse de Yahudi vatandaş arsasının kamulaştırılmasına rıza göstermez. Bunun üzerine vali arsaya el koyar ve bedelini adama gönderir.

Arsasını kaybeden Yahudi, komşusu olan bir Müslüman'a derdini anlatır. Sızlanır. Bana zulmedildi, der. Müslüman vatandaş da kendisine, "Medine'ye git. Orada Halife Hz. Ömer var. Derdini anlat. Ömer son derece âdildir, elbette seni dinler" der. Şamlı Yahudi Medine'nin yolunu tutar. Yorucu bir yolculuktan sonra Medine'ye ulaşır. Halifeyi sorar. Vatandaşlar bir hurma ağacının gölgesinde dinlenen halifeyi gösterirler. İşte halife bu zattır derler. Adam Hz. Ömer'in yanına gider. Selam verip yanına oturur. Derdini anlatır. Hz. Ömer adamı dinler. Sonra bulduğu bir deri veya kemik parçasının üzerine şu cümleyi yazar: "Bilesin ki, ben Nuşirevan'dan daha az adil değilim." Kısa ve özlü bir cümle.

Yahudi bu yazıyı alıp ayrılır. Ama yolda giderken de kendi kendine şöyle konuşur: "Şam'daki idarecilerin giyim, kuşam ve oturdukları yerdeki ihtişam ve debdebe nerde, Medine'deki halifede bulunan tevazu nerde. Şam'dakiler şu mütevazı halifeyi ciddiye alırlar mı? Hiç sanmıyorum." Kendi kendine böyle konuşur. Sonunda Şam'a varır. Doğrusu valiye gitmek de istemez. Çünkü sonuç alamayacağı kanaatindedir. Bununla beraber, mademki yorulup da oralara kadar gittim, bari halifenin şu yazdığı cümleyi valiye vereyim, der. Valinin huzuruna çıkar ve deri parçasını uzatır.

Medine'deki halifenin size mesajıdır, der. Vali bu cümleyi okuyunca, sapsarı kesilir. Uzun müddet başını yerden kaldıramaz. Sonra endişe içinde, başını kaldırıp şöyle der; arsanız size geri verilmiştir.

Yahudi vatandaş hayret eder. Şaşırır. Bir tek cümlemin valiyi bu kadar sarsacağını hiç tahmin edememiştir. Merak ve dehşet içinde sorar. "Lütfen bana bu cümlemin neden sizi bu kadar dehşete düşürdüğünü anlatır mısınız" der.

Şam Valisi Hz. Sad, bak der, sana bu cümlemin hikâyesini anlatayım. O zaman benim neden bu kadar ürperdiğimi anlarsın:

İslam'dan önce ben ve bugün halife olan Hz. Ömer İran taraflarına ticaret için gittik. Yanımıza 200 deve almıştık. İran'a vardık. Orada cirit oynayan gençleri seyrederken, birileri zorla elimizdeki develere el koydular. Çok kalabalık bir çete grubuydu, bir şey yapamadık. Elimizde para da kalmamıştı. Üzgün bir şekilde geceleyeceğimiz bir eski han bulduk. Hanın sahibine de sıkıntımızı anlattık. Adam iyi biriydi. Bize yardım etti. Sonra da; "gidip krala durumunuzu anlatın, o adil bir adamdır, mutlaka size yardım eder" dedi. Biz de sabahleyin kralın huzuruna çıkıp durumu anlattık. Şikâyetimizi bir mütercim krala tercüme etti. Kral Nuşirevan dikkatle dinledikten sonra her birimize birer kese altın verdi ve olayı inceleteceğini söyledi. Bize de, memleketinize dönün, dedi.

Biz tekrar Han'a döndük. Ama doğrusu sonuçtan çok da memnun olmamıştık. Hancı

sonucu öğrenince son derece üzüldü ve burada bir hata var, dedi. Gelin beraberce gidelim, ben size tercümanlık yapayım, teklifinde bulundu. Biz de gittik. Huzura çıktık.

Hancı durumu Nuşirevan'a anlattı. Develerimize el koyan kişilerin kıyafetini, halini, olayın geçtiği yeri anlattı. Dikkat ettik, Nuşirevan'ın yüzü sapsarı kesildi.

Bir gün önceki mütercimi çağırttı. Ona sorular sordu. Sonra ayağa kalktı, her birimize 2 şer kese altın verdi, akşama kadar develeriniz gelecek, develeri alın ve sabahleyin burayı terk edin dedi. Ama giderken biriniz doğu kapısından, diğeriniz de batı kapısından çıkın, talimatını verdi. Bizler de bir şey anlamadan huzurundan çıktık.

Akşamleyin 200 devemiz kapıya geldi. Durumu anlamak için hancıya sorduk. Neler oluyor dedik. Hancı şöyle dedi: Sizin develerimize el koyan kişi Nuşirevan'ın büyük oğlu ile veziridir.

Bunlar bir çete kurmuşlar. Garibanların mallarına el koyuyorlar. Siz ilk gittiğinizde, mütercim bunu anlamış. Ama sizin sözlerinizi Nuşirevan'a yanlış tercüme etmiş. Böylece kralın oğlunu ve veziri korumuş. Ben sizinle gidip durumu anlatınca Nuşirevan bu oyunu anladı. Ama neden ayrı kapılardan gidin, dedi, ben de anlayamadım. Hele yarın olsun anlarız, dedi. Hz. Sad, anlatmaya devam ediyor: Ertesi gün ben doğu kapısından çıktım. Kapının çıkışında iki kişinin darağacına asılı olduğunu gördüm.

Halk toplanmış seyrediyordu. Sordum kim bunlar ve suçları ne, diye. Dediler ki, bunlardan biri Nuşirevan'ın büyük oğlu diğeri de veziridir. Bunlar, buraya gelen iki Arap'ı soymuşlar. Ceza olarak Nuşirevan ikisini de asarak idam etmiştir. Nuşirevan kendi öz oğlunu idam etmişti.

Hz. Ömer'in çıktığı kapıda ise bizim şikayetlerimizi yanlış tercüme ederek, kralın oğlunu korumaya çalışan kişinin asılı olduğunu gördük.

İşte Hz. Ömer senin eline verdiği deri parçasının üzerine "Bilesin ki, ben Nuşirevan'dan daha az adil değilim" sözüyle bana bunu hatırlatıyor. Halkına zulmedersen seni darağacına çekerim diyor.

Senin gözyaşlarına bakmam, tıpkı Nuşirevan'ın öz oğlunun gözyaşına bakmadığı gibi. Şimdi anladın mı neden benim benzim sarardı? Bu hadiseyi bire bir yaşayan Yahudi vatandaş, hem arsasını hibe etti ve hem de İslam'a girdi.

Muslim de geçen Ebu Zer (ra) ile Peygamberimiz (sav) arasında geçen bir konuşmayı konumuzla alakalı olması hasebiyle aktarmak istiyorum. Ebu Zer kendisi anlatıyor:

Bir gün Peygamber efendimize

-Ya Resulallah! Beni vali tayin etmez misin? demiştim.

Eliyle omuzuma vurarak şöyle buyurdu

-Ebu Zer! Sen zayıf bir adamsın. İstedığın vazife ise bir emanettir. Bu emaneti ehil olarak alan ve üzerine düşeni yapanlar müstesna, aslında bu vazife kıyamet gününde bir rezillik ve pişmanlıktır. (Müslim İmaret 16)

Şimdi bize sorsalar belediye başkanı, vali, müdür vs vs olmak ister misin? Belki de çoğumuz hemen evet deriz. O vazifeyi hakkıyla yapabilecek miyim onu kaldıracak kadar güçlü müyüm diye fazla düşünmeyiz. Öte yandan yetkililer bu tür yönetici adaylarını seçerken ehil olup olmadıklarına ne kadar dikkat ediyorlar? Peki görevini yaptığı için açığa alınan polis memurunu açığa alınmasını talep eden milli eğitim müdürünün ya da onun talebini kabul edip memurunun arkasında durması gerekirken onu açığa alan amirlerinin ehil olduklarını düşünüyor musunuz? Adaletin olmadığı bir yerde ne huzur olur ne düzen.